

Ιωάννα Ατσαλάκη
υποψήφια Διδάκτωρ
Πολυτεχνείου Κρήτης

Disruptive τεχνολογίες και τουρισμός

πρότινος τρόπο ικανοποίησης αναγκών ή δημιουργώντας νέες ανάγκες. Μία τέτοια δραστική αλλαγή μπορεί να προκληθεί είτε επειδή ανοίγει μια νέα αγορά, είτε επειδή δημιουργείται ένα νέο αγαθό σε υπάρχουσα αγορά.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα της τελευταία περίπτωσης εμφανίστηκε στον κλάδο του τουρισμού τα τελευταία χρόνια και εμφανίστηκε με το όνομα Airbnb. Σίγουρα οι περισσότεροι από μας έχουμε συναντήσει στο διαδίκτυο, σε συζητήσεις ή έχουμε ήδη χρησιμοποιήσει αυτή την διαδικτυακή πλατφόρμα εύρεσης καταλύματος για βραχυχρόνια μίσθωση. Η αμερικάνικη εταιρία δικαίως κατέχει τον τίτλο της «disruptive technology» (δραστική τεχνολογία), καθώς εμφανίστηκε στον ήδη υπάρχον κλάδο του τουρισμού να προσφέρει πιο οικονομικές και καινοτόμες επιλογές για την κάλυψη της ανάγκης μας για διακοπές.

Ανέκαθεν η ανάγκη του ανθρώπου για εξέλιξη αποτελούσε την κινητήριο δύναμη

Μέχρι πρότινος, ο εκάστοτε ταξιδιώτης μπορούσε να κλείσει τις διακοπές του ή το επαγγελματικό του ταξίδι με τη βοήθεια ταξιδιωτικού πρακτορείου (travel agent), να κάνει αναζήτηση σε ιστοσελίδες όπως Booking.com, Expedia κτλ. (online travel agent) ή να επικοινωνήσει απευθείας με το κατάλυμα. Στα τέλη του 2008 δύο συγκάτοικοι από την

Καλιφόρνια, εμπνευσμένοι από μία δική τους ανάγκη, άρχισαν να προσφέρουν δωμάτια του σπιτιού τους ή και ολόκληρο το σπίτι τους προς σύντομη ενοικίαση με μειωμένη τιμή σε σχέση με τις τουριστικές μονάδες της περιοχής και όταν αυτές είχαν πλήρη πληρότητα. Η Airbnb θεωρήθηκε disruptive καθώς παράκαμψε τους μεσάζοντες, έθεσε προς βραχυχρόνια ενοικίαση όχι μόνο κατοικίες, αλλά μέρος αυτών, δενδρόσπιτα, βάρκες και σκηνές, ενώ παράλληλα εισήγαγε την άμεση επικοινωνία του ενδιαφερόμενου με τον ιδιοκτήτη με απευθείας ανταλλαγή μηνυμάτων μεταξύ τους. Επιπρόσθετα, ήταν η πρώτη εταιρία που βασίστηκε στην οικονομία διαμοιρασμού (sharing economy). Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία, ο κάτοχος ενός περιουσιακού στοιχείου το οποίο δεν το χρησιμοποιεί συνεχώς, το διαθέτει προς ενοικίαση σε κάποιον άλλον που το έχει ανάγκη, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να αποκτήσει ένα επί πλέον εισόδημα. Έτσι λοιπόν, η επαναχρησιμοποίηση ή η παράλληλη χρήση ενός πόρου, συνεπάγεται εισόδημα για τον ιδιοκτήτη και κάλυψη των αναγκών του ενοικιαστή με μικρό οικονομικό αντίτιμο.

Τα κέρδη της Airbnb φτάνουν τα 322 εκατομμύρια δολάρια το 2019

Αργότερα, η εταιρία εμπλούτισε την πλατφόρμα της με την παροχή υπηρεσιών από μη επαγγελματίες, αλλά ντόπιους ανθρώπους, αποδεικνύοντας για άλλη μια φορά ότι δικαίως κατέχει τον χαρακτηρισμό disruptive. Οι ξεναγήσεις από μόνιμους κατοίκους, τα μαθήματα μαγειρικής από νοικοκυρές, η φροντίδα της γης με γεωργούς, κτλ. προσέφεραν στον επισκέπτη μία ολοκληρωμένη αυθεντική εμπειρία ταξιδιού και όχι απλά διαμονή.

Ως τώρα η Airbnb έχει κατακτήσει μεγάλο ποσοστό της αγοράς με τα κέρδη της να φτάνουν τα 322 εκατομμύρια δολάρια για το 2019, ενώ μέχρι τον Οκτώβριο του ίδιου έτους «φιλοξενούσε» κατά μέσο όρο 2 εκατομμύρια άτομα κάθε βράδυ.

Άλλες disruptive τεχνολογίες που έχουν κάνει ήδη την εμφάνισή τους στην αγορά είναι η τεχνητή νοημοσύνη, τα αυτόνομα αυτοκίνητα, το σύστημα των κρυπτονομισμάτων, ψηφιακά συστήματα πληρωμών κτλ. που σύντομα αναμένεται να κάνουν το ντεμπούτο τους και στον χώρο του τουρισμού.

Της Ιωάννας Ατσαλάκη

Ο Ηρόδοτος, 2500 χρόνια πριν έχει πει την περίφημη φράση ότι τα «τα πάντα ρέουν», δηλαδή τα πάντα αλλάζουν. Και τα πάντα αλλάζουν κάθε φορά που επινοούνται νέες τεχνολογίες. Ανέκαθεν η ανάγκη του ανθρώπου για εξέλιξη αποτελούσε την κινητήριο δύναμη. Σήμερα, η ανάγκη για διαφοροποίηση έρχεται να διαδεχθεί το μέχρι πρότινος ένστικτο επιβίωσης. Ο 21ος αιώνας μας χάρισε μεγάλο αριθμό τεχνολογικών επιτευγμάτων που εξασφάλισαν στον άνθρωπο καλύτερο βιοτικό επίπεδο καθώς άνοιξαν νέους επαγγελματικούς ορίζοντες. Την τελευταία δεκαετία ο όρος καινοτομία ηχεί συχνά στον χώρο των επιχειρήσεων, ενώ η επιδίωξη για μια τεχνολογία που θα φέρει δραστική αλλαγή στον χώρο, γίνεται όλο και πιο δημοφιλής. Εδώ κάνει την εμφάνισή του ο όρος «disruption» που σημαίνει δραστικές αλλαγές εξ αιτίας της επινόησης νέων τεχνολογιών που τις περισσότερες φορές μεταφράζονται σε αύξηση εσόδων και τη δημιουργία ενός ισχυρού «branding».

Πιο συγκεκριμένα, ο όρος «disruption» αναφέρεται σε μία υπηρεσία - προϊόν το οποίο προκαλεί δραστικές αλλαγές σε ένα τομέα, αλλάζοντας τον μέχρι